

2015.gada decembra beigās pēc trīs gadu pauzes ieradās ziema ar salu un sniegu. Trīs nedēļas janvārī pieturējās sals ap -5 līdz -10°C , kā rezultātā būtiski pieauga rēķini par apkuri. Tas daudzus ir atkal pārsteidzis un ir radušies virkne jautājumu, uz kuriem mēģināsim atbildēt.

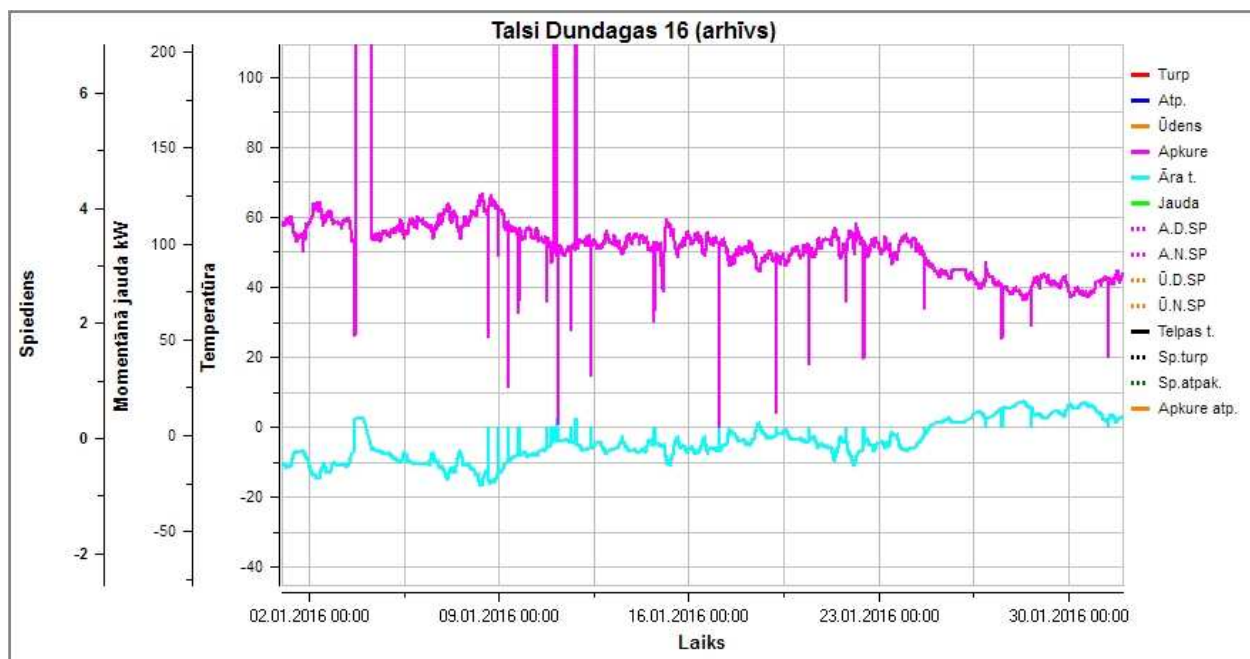
1. Kas ir „Siltums”?

Siltums ir enerģijas veids, kuram piemīt gan kvalitatīvie, gan kvantitatīvie parametri. Kvalitatīvo parametru „temperatūru” cilvēks sajūt, kvantitatīvo „siltuma daudzums” tieši nē. Siltuma galvenā īpašība ir, ka tas plūst no siltāka ķermeņa uz aukstāku. Piemēram, ja ārpus ēkas temperatūra ir „ -10°C ” un papildus siltums netiek pievadīts pēc kāda noteikta laika arī ēkas iekšpusē būs „ -10°C ”. Lai šo nepieļautu ēkās ir iebūvētas apkures sistēmas, kas ēkai pievada siltumu, lai aizvietotu caur sienām, logiem, bēniņiem un ar vēdināmo gaisu aizplūstošo siltumu. Jo ārā ir zemāka temperatūra, jo lielāks siltuma daudzums ir nepieciešams. Ēkai pievadīto siltuma daudzumu saskaita ēkas pagrabā uzstādītais siltuma skaitītājs, un siltuma daudzuma mērvienība ir „megavatstunda”.

Papildus ēku atdzišanu ietekmē materiāli no kā ēka ir izbūvēta un būvniecības kvalitāte, kā arī mitrums un vējš, jo ārā mitrāks un vējaināks, jo vairāk siltuma izplūst no ēkām. Piemēram, pazeminoties āra gaisa temperatūrai par „ 1°C ” ēkas Dundagas ielā 20 siltuma patēriņš apkurei palielinās par 3,9 MWst – attiecīgi arī rēķins par apkuri par 249,36 Euro. Tai pašā laikā ēkai Darba ielā 19 / siltināta/ pazeminoties āra gaisa temperatūrai par „ 1°C ” siltuma patēriņš apkurei palielinās par 2,231 MWst; apmērām par trešdaļu mazāk.

2. 2016.gada janvāris tik auksts nemaz nebija!

2013. gadā ziema sākās janvārī un mēneša vidējā temperatūra bija „ $-5,25^{\circ}\text{C}$ ”; februārī „ $-0,46^{\circ}\text{C}$ ”; martā „ $-3,68^{\circ}\text{C}$ ”. 2014. gada janvārī „ $-4,23^{\circ}\text{C}$ ”. Pārējos mēnešos āra gaisa temperatūra ir bijusi virs 0°C , tas ir netipiski ziemai līdz ar to rēķini arī nav bijuši lieli. Zemāk redzamas āra gaisa temperatūras 2016. gada janvārī (zilā) un attiecīgi siltumnesēja temperatūra radiatoros (sarkanā):

3. Siltuma tarifi būtiski pieauguši.

Latvijā visu siltumapgādes uzņēmumu, kuri gada saražo 5000 MWst un vairāk, siltumenerģijas tarifu / pārdošanas cenu/ nosaka „Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija. „Talsu BIO-Enerģija” siltumenerģijas tarifs ir apstiprināts 14. martā 2012. gadā ar SPRK padomes lēmumu Nr. 81 un ir 44,93 lati vai 63,94 Euro par MW st ieskaitot pievienotās vērtības nodokli 12% iedzīvotājiem.. Un līdz šim nav mainījusies.

Attiecīgajos noteikumos ir noteikts, ka tarifu jāiesniedz pārskatīšanai, ja siltumenerģijas realizācijas apjoms / pārdotais daudzums/ pieaug par 10% vai par 5% samazinās kopējie izdevumi (SPRK siltumenerģijas tarifu noteikšanas metodika p.28.).

Minētos noteikumus regulators pārbauda katru gadu, kontrolējot gan saražoto siltuma daudzumu, gan patērēto kurināmā daudzumu m^3 un naudas izteiksmē, pieprasot norādīt gan piegādātājfirmas nosaukumu, gan līgumā paredzēto daudzumu, gan vienības cenu , gan arī pārējās izmaksas. Papildus regulatoram iepirkumus kontrolē „Iepirkumu uzraudzības birojs”.

Tiek apgalvots, ka Talsos siltums ir visdārgākais, salīdzinot ar citām pilsētām. Tas nebūt nav tā, lai gan salīdzināt siltuma tarifu, nezinot , kas tajā ir iekļauts ir nekorekti sekojošu galveno iemeslu dēļ:

- 1) realizācijas apjoms, jo lielāka ir pilsēta, jo tarifam būtu jābūt mazākam;
- 2) pielietotais kurināmais – pilsētās, kurās kurina dabasgāzi tarifs ir ļoti mainīgs, līdz ar to arī siltuma cena katru mēnesi ir cita, šobrīd tā ir tik zema, ka sāk konkurēt ar šķeldas cenu;
- 3) pēdējos gados veiktās investīcijas siltumsaimniecībā, jo tās lielākas, jo tarifs lielāks.

Bieži vien siltumenerģijas tarifs tiek jaukts ar rēķinā norādīto maksu par $1m^2$. Kopējo mēnesī patērēto ēkas siltuma daudzumu, ko saskaita siltuma skaitītājs, sareizina ar tarifu tiek iegūts ēkas patērētais naudas izteiksmē. Maksu par apkuri katram dzīvoklim aprēķina ēkas apsaimniekotājs sekojoši:

- 1) tiek aprēķināts , cik daudz siltuma ir patērēts uzsildot ūdeni saimnieciskajām vajadzībām;
- 2) tiek noteikts, cik daudz siltuma tiek patērēts zudumu segšanai, lai nodrošinātu karsto ūdeni pie krāna / cirkulācija/;
- 3) atņemot no kopējā divus iepriekšējos, nosakām cik daudz siltuma ir patērēts apkurei MWst , to sareizina ar tarifu 63,94 Eur MWst un iegūst patērēto naudas izteiksmē;;
- 4) ēkas patērēto apkurei naudas izteiksmē izdala uz ēkas kopējo kvadrātmetru skaitu, iegūstot , cik izmaksā apkure attiecino uz $1 m^2$
- 5) $1 m^2$ maksu sareizina ar dzīvokļa platību un iegūst kāds ir maksājums par apkuri konkrētam dzīvoklim attiecīgajā mēnesī.

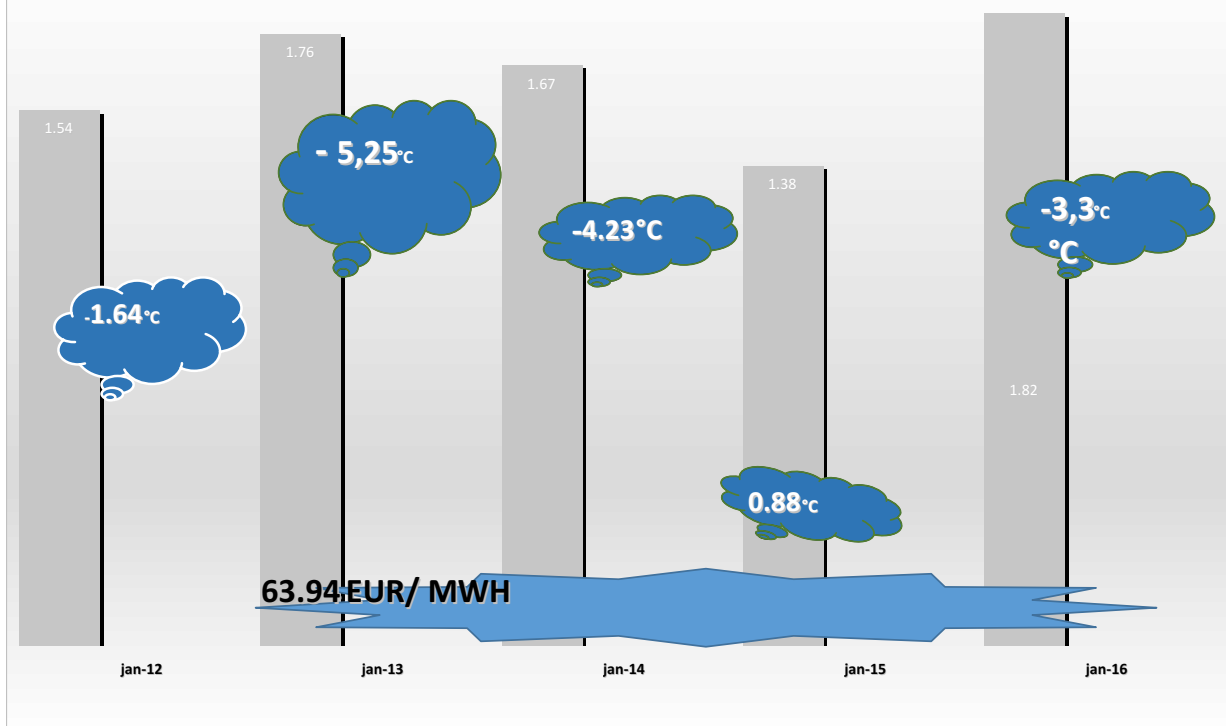
SIA „Talsu namsaimnieks” mājaslapā ir norādīta izsmeļoša informācija tai skaitā par apkures izmaksām, viņu apsaimniekotajās ēkās.

4. Rēķini par siltumu tik lieli nekad nav bijuši.

Šai gadījumā atbilst patiesībai , jo decembra beigās pēdējās 2-3 dienas bija ļoti aukstas, skaitītāju rādījumi tiek uzņemti mēneša 27; 28 datumos , līdz ar to janvāra rēķins ir lielāks. Zemāk pievienotajā zīmējumā redzam $1 m^2$ izmaksas janvārī sākot ar 2012.gadu atbilstoši mēneša vidējai āra gaisa temperatūrai(mākonī).

50.09 MWH

EUR par 1 m² Janvāra mēnešos laika posmā no 2012.-2016.gadiem.

Vienīgi vējšam uzmanību uz to , ka šo gadu laikā ir mainījusies valūta un 2016. gada janvāra m² izmaksas 1,82 Euro, tad latos tas būtu 1,28.

5. Kā cilvēks ar zemiem ienākumiem šādus rēķinus var samaksāt?

Šis jautājums nebūtu jāadresē mums. Mūsu pienākums ir nodrošināt stabilu un drošu siltumapgādi ilgtermiņā un tie ir izdevumi gan kurināmajam, elektrībai, darba algām , nodokļiem, gan iekārtu un trašu nomaiņai un atjaunošanai.

No savas puses aicinām iedzīvotājus veikt avansa maksājumus vasarā (ko daudzi jau vairākus gadus izmanto), par to piešķirot 5% atlaidi no samaksātās summas.

Talsu Bio-Enerģija SIA